

SELETUSKIRI Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2022. aasta eelarve juurde

SISSEJUHATUS

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2022. aasta eelarve on koostatud juhindudes asutuse põhikirjast, KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, riigi poolt antud ülesannete ja partneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks ning võttes aluseks koostööpartnerite esitatud taotlusi 2022. aasta eelarvesse. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2022. aasta detailne kulude jaotus tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes (*Lisa 1*) ning käesolev seletuskiri.

2022. aasta eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2021. a eelarve (kinnitatud 03.02.2021) koos lisaelarvega (kinnitatud 13.05.2021), 2021. a eelarve täitmine seisuga 31.12.2021 ja 2022. a eelarve esimene lugemine (14.12.2021).

Eelarve eelnõu esitatakse juhatuse poolt üldkogule võttes aluseks üldkogu poolt kinnitatud „Eelarve aluste ja menetlemise kord“.

2022. a eelarve on tulud kogusummas 2 223 834 € (I lugemine 2 216 096 €) ja kulud kogusummas 2 222 610 € (I lugemine 2 214 848 €), 2021. a eelarve jääk 65 849 €. Eelarve tulem on positiivne 1224 €.

Võrreldes eelarve I lugemisega 14.12.2021 on II lugemiseks eelarves tulude maht suurenenud 7738 € ja kulude maht suurenenud 7762 € võrra.

2022. a eelarvesse on suunatud 2021. a eelarve jäägist 65 849 €.

Muudatused võrreldes eelarve I lugemisega:

- täpsustunud on KOVide osalussummad, toetuste arvestuse aluseks on võetud elanike arv rahvastikuregistri andmetel seisuga 01.01.2022;
- täpsustunud on riigieelarvest eraldatavate toetuste summad;
- täpsustunud on 2021. a eelarve jääk, mis suunatakse 2022. a eelarvesse;
- suurendatud on Varjupaikade MTÜ elektrikulu 4998 € võrra.

SA Pärnumaa Arenduskeskusele on eelarves finantseerimine summas 216 250 € (I lugemine 224 946 €) vähenemine 8696 €. Eelarve vähenemine on tingitud PATEE projekti lisataotluse rahastusest. I lugemisel oli arvestatud eelarvesse kogu projekti omafinantseering, II lugemisel on eelarvesse arvestatud ainult 2022. a finantseering (projekti lõpp august 2023).

SAPA 2022. a eelarve on kinnitatud nõukogu koosolekul 01.02.2022.

Eelarve *Lisas 2* on välja toodud omavalitsuste kaupa ja tegevuste lõikes taotlussummade võrdlusandmed 2021. aasta eelarvega.

Omavalitsuste toetused, mille arvestamise aluseks on elanike arv, on aluseks võetud rahvastikuregistri andmed seisuga 01.01.2022.

TULUD

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu tulud summas **2 223 834 €** (I lugemine 2 216 096 €) koosnevad majandustegevuse tuludest, sihtotstarbelistest ja tegevustoetustest ning muudest tuludest.

Tulud majandustegevusest summas 20 000 € sisaldab koolituste ja seminaride osamaksete ning muude teenuste vahendamist POLi liikmetele ja partneritele.

Sihtotstarbelised toetused summas **1 850 458 €** (I lugemine 1 857 298 €)

- projektitoetused summas 659 707 € (I lugemine 659 707 €), võrreldes 2021. a on eelarvesse lisandunud MATA (kodutute loomade varjupaiga hoone ehitamiseks) ja KIK „Pärnumaa kohalike omavalitsuste kliima- ja energiakava koostamine“ projektitoetus;
- taotlus KOVidele maakondlike ühistegevuste finantseerimiseks summas 817 780 € (I lugemine 832 612 €), vähenemine võrreldes I lugemisega 14 832 € - vähenemine tuleneb sellest, et Pärnu linn oli nõus osalema maakonna identiteedi tegevuste toetamises, koolispordi rahastus vähenes 2021. a kasutamata jäägi arvelt, PATEE omafinantseering arvestati ümber kahe aasta peale;
- Haridus- ja Teadusministeeriumi eraldi õpilasürituste korraldamiseks ning õpetajate ja koolijuhtide ainealaseks ühistegevuseks, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täienduskoolituseks 38 500 € (I lugemine 38 500 €).

Tegevustoetused summas 286 303 € (I lugemine 284 570 €), täpsustunud on riigieraldiste summad.

- liikmemaks püsikuludeks on arvestatud: Kihnu 5000 €, teised KOVid: à 12 800 € aastas (I lugemine 13 800 € aastas). Liikmemaksu on eelarve projektis tõstetud põhjusel, et ettepanek on muuta komisjonide esimeeste tasusid samuti eeldusel, et liikmemaks peaks katma büroo majandamiskulud;
- riigieelarveline toetus arendustegevuseks, rahvatervise, siseturvalisuse ja kultuuritegevuse kulude katmiseks ning KOP projektide rakenduskuludeks kajastatud I lugemisega samal tasemel;

2021. a eelarveliste vahendite jääk 65 849 € (I lugemine 53 004 €) on suunatud 2022. a eelarvesse.

KULUD

Kulud kogusummas **2 222 610 €** (I lugemine 2 214 848 €) on jagatud kaheks osaks, millest I osa on maakondliku ühistegevuse kulud ja II osa POL üldkogu, büroo ning koolituste kulud ja reservfond.

I OSA – Maakondlik ühistegevus 2 044 043 € (I lugemine 2 039 813 €), suurenemine võrreldes I lugemisega 4230 €. Muudatused I ja II eelarve vahel on toodud seletuskirja sissejuhatuses.

Maakonna identiteet 73 504 € (I lugemine 72 172 €), lisandunud on 2021. a eelarve jäägid.

EESMÄRK: Tugevad kohalikud omavalitsused ja hoitud väärtused ning sümbolid

Lisas I on detailselt välja toodud tegevused koos summadega.

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud printsiiibil, et identiteeti panustavad kõik omavalitsused võrdse summa.

Pärnumaa ambitsioon on olla konkurentsivõimeline, edukas ja silmapaistev maakond, mis tagaks pärnumaalastele kvaliteetse elu-, töö- ja puhkekeskkonna ning inimesed tunneksid aasta-aastalt elukvaliteedi pidevat paranemist. Et saavutada edu, tuleb maakonnal lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele ning väärtustada oma inimesi. Suhtuda inimestesse kui varasse, mitte kohustusse. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks tugevad kohalikud omavalitsused, maakonna identiteedi hoidmine ja koostöö, mitmekülgne kultuurielu, maakonna kultuuripärand ja selle säilimine. Identiteedi üheks osaks on ka meie suurima vara – inimeste tänamine ja tunnustamine.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 3.1.1.1., 3.1.1.4., 3.6.1.1., 3.6.1.13, 3.6.1.14., 3.6.2.8., 3.8.4.6.

- Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtt ja vapimärkide üleandmine 8000 €,

Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine Pärnus 23. veebruaril (manifesti ettelugemise päev) ning kõrgeima Pärnu maakonna tunnustuse (Pärnumaa vapimärk) ja Pärnu linna vapimärkide üleandmine. Pärnumaa vapimärgile kandidaatide esitamine on avalik ning vapimärgi saajad valib üldkogu.

Tegevusesse panustavad kõik Pärnumaa seitse omavalitsust, Pärnu linn otse oma eelarvest.

- Tähesära (kultuuri- ja spordirahva tunnustamine) 14 740 € (I lugemine 14 000 €, lisandunud 2021. a jääk).

Pärnumaa aasta kultuuriauhindade ja spordiauhindade auhindade üleandmine ning valdkonna eestvedajate tänamine ja tunnustamine. Maakonna tasandi kultuurirahva Tähesära korraldab POL ning auhindu antakse välja viies kategoorias: aasta üllataja; aasta toetaja; aasta(te) tegutseja; aasta rahvakultuuri tegija; aasta noor kultuuritegija. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadid valib kultuurikomisjon. Vastuvõtu eelarve suurenemine on tingitud üldisest hinnatõusust ja soovist vastuvõtu kvaliteeti suurendada. Tähesära eelarve sisaldab ka laureaate tunnustusi (preemiad) ja toetust spordirahva Tähesära läbiviimiseks. Spordirahva Tähesära korraldab Pärnumaa Spordiliit.

Selliste tunnustuste ja vastuvõttude kaudu jätkub ja tõuseb valdkonnas tegutsevate aktivistide motivatsioon ning tahe tegutseda jätkub.

- Maakonna haridustöötajate tunnustamine 6000 €.

Pikaajase traditsiooniga maakonna haridustöötajate tunnustamine maakondlikul tasandil. Maakonna tasandil antakse auhinnad välja kahesteistkümnnes kategoorias (aasta klassiõpetaja; aasta haridustegu; aasta haridussõber; aasta lasteaiaõpetaja; aasta õppeasutuse juht; aasta gümnaasiumiõpetaja; aasta põhikooli aineõpetaja; aasta klassijuhataja; aasta kutseõpetaja; aasta tugispetsialist; aasta huvialaõpetaja; aasta noorsootöötaja), mis ühitavad (va aasta noorsootöötaja) riikliku nominatsiooniga (Aasta Õpetaja). Kandidaatide esitamine on avalik. Maakonna tasandi auhindade saajad valib välja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu hariduskomisjon riiki esitatud kandidaatide hulgast kevadel. Tulemused avalikustatakse uue õppeaasta alguses.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Maakonna õpilaste tunnustamine 4500 €.

Pikaajase traditsiooniga Pärnumaa tublimate õpilaste märkamine ja tänamine. Vastuvõtule kutsutuid on orienteeruvalt 100, kellest umbes 10-12 on õpetajad. Vastuvõtule kutsutavad valivad omavalitsused ise vastavalt neile eraldatud kohtade arvule. Kohtade arv otsustatakse hariduskomisjonis. Õpilaste valiku puhul ei ole eesmärgiks tunnustada ainult olümpiaadide ja võistluste parimaid, vaid anda võimalus ka muus osas tublidele, aktiivsetele ja silmapaistvatele õpilastele tunnustuse saamiseks. Hariduskomisjon omavalitsuste poolt esitatud kutsutute vahel valikut ei tee.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Ettevõtjate tunnustamine 10 000 € ja kodanikuühiskonna tunnustamine 3585 €

Sügisel toimuv traditsiooniline maakonna parimate ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustusüritus „Pärnumaa tegijad“, mille korraldajaks on SAPA. Eesmärk suurendada ettevõtlusteadlikkust, motiveerida ja innustada ettevõtjaid ning vabauhendusi ja vabatahtlikke.

- Pärnumaa kaunis kodu ja C.R.Jakobsoni preemiad 5000 €.

Alates 2021. aastast on Pärnumaa kauni kodu ja C.R.Jakobsoni preemiate üleandmise vastuvõtt ja tänuüritus ühendatud üheks vastuvõtuks.

C.R.Jakobsoni preemiaid antakse maakonna poolt välja kahes kategoorias: populaarseim põllumees ja populaarseim haridus- ja kultuuritegelane. Lisaks on „Pärnu Postimehe“ eripreemia. Preemiate saajate valikut, väljaandmist ning vastuvõttu korraldab POL. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadid valib C.R.Jakobsoni preemiate žürii.

Kaunimate kodude konkursi eesmärgiks Pärnumaal on heakorraseme tõstmine, kodukaunistamise tava propageerimine, Pärnumaa üldilme parandamine ja maaelu väärtustamine. Konkurs viiakse läbi üks kord aastas Pärnumaa Omavalitsuste Liidu korraldamisel. Iga omavalitsus saab esitada ühe kandidaadi igasse kategooriasse. Omavalitsuse poolt esitatavad kandidaadid võivad olla nii eelmise aasta omavalituses toimunud Kauni kodu konkursi võitjad või muudel alustel valitud. Laureaadid valib Pärnumaa kauni kodu komisjon.

Konkurss toimub järgmistes kategooriates: eramud tiheasustuses; maakodud; kortermajad; äri- ja tootmisobjektid ning ühiskondlikus kasutuses objektid. Tunnustamise ja tänuvastuvõtt toimub vahemikus juuni-august. Pärnu maakond (va Pärnu linn, kes esitab ise lisaks) esitab edasi riikliku tunnustuse saamiseks kolm parimat.

- Maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine 12 379 € (sh on 5787 € 2021. aasta vastuvõtu raha, kuna 2021. aasta tunnustussündmus toimub 15.03.22.) I lugemine 11 787 €, lisandunud osaliselt 2021.a Pärnu linna osalus.

Maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine ja vastuvõtt on uus tava, mis esmakordselt toimus 2021. aastal. Soov on selle valdkonna tänamise ja tunnustamisega jätkata ning traditsiooniks muuta.

Sotsiaalvaldkonnaga tegelevate inimeste hulk maakonnas on suur ning inimeste panus mõõtmatu. Sotsiaalsed teemad ja probleemid on kasvutrendis. Valdkonnaga tegelevate inimeste töö on väga raske ning kohati ebainimlik, tihti ka alarahastatud ning sageli mõistetamatu, mille kõigega tegelema peab, kõrvaltvaataja poolt. Kord aastas panustajad kokku kutsuda, neid tänada ja tunnustada on vähim, mida maakond teha saaks või tegema peaks.

Tunnustusi jagatakse neljas kategoorias: aasta sotsiaalvaldkonna tegu; aasta sotsiaalvaldkonna toetaja; aasta sotsiaalvaldkonna töötaja; aasta tervisedendaja. Kandidaatide esitamine on avalik. Laureaadid valib sotsiaalkomisjon (v.a aasta tervisedendaja, mille valib rahvatervise komisjon).

- XIII noorte laulu- ja tantsupidu „Püha on maa“. Kokku kulud 2022 - 2023. aastaks on 61 575 €; millest 2022. aastal vajaminev summa on 12 028 € (sh kuraatori tasu)

Noorte laulu- ja tantsupidu toimub 30.06.23 - 02.07.23, kuid ettevalmistusprotsess on alanud. 2021. aasta sügisel toimusid Tere päevad, esmane registreerimine peole ning õppematerjalide tellimine. Sõlmiti Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA (ELT SA) ja POL vahel laulu- ja tantsupidude ettevalmistamise koostööleping ning nimetati kuraator. 2022. aastal jätkub ettevalmistusprotsess: peole registreerimise ja õppematerjalide tellimise teine voor; toimuvad orkestrite, tantsupeo ja laulupeo esitluskontserdid; piirkondlikud seminarid ja seminarid tantsurühmade juhendajatele ning kooride ja orkestrite dirigentidele; kuraatorite infopäevad; infovahetus Pärnumaalt peole registreerunud kollektiivide juhtidega ning vajadusel nende abistamine.

Laulu- ja tantsupeo (LTP) mõistes kuuluvad Pärnumaa alla maapiirkonna omavalitsused (Kihnu, Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde, Tori) ning Pärnumaad kureerib üks kuraator. Pärnu linnal on eraldi leping ELT SAGA ning oma kuraator.

Pärnumaa ja Pärnu linna kuraatorid teevad omavahel koostööd ning võimalusel tehakse ka tegevusi ühiselt (nt. eelproovid, kollektiivi juhtide väljaspool maakonda toimuvatele seminaridele transportimine, jne).

Pärnumaa osalemise kuludeks 2022 - 2023. aastal on:

- Kuraatori ja koolimajade staapide personalikulud kogusummas 31 055€
- Õppeseminarid summas 2000 €
- Eelproovid summas 5000 €
- Majutuskohades vajaminevad vahendid summas 1300 €
- Transpordikulud, sidevahendid majades summas 300 €
- Rongkäiguga seotud kulud summas 7920 €
- Vahendid ja tegevused rühmadele, komisjoni kulud summas 5000 €
- Tänuõhtu (sh fotoalbum) summas 9000 €

Laulu- ja tantsupeo kuraatori tegevus tuleneb ELT SA ja POL vahelisest koostöölepingust ning maakonna seatud eesmärkidest. Kuraatori tegutsemise periood algab üks kuu enne peole registreerimise algust ja lõpeb peo kokkuvõtete tegemisega.

Kuraatori põhiülesanneteks üldisemas plaanis on:

- LTP alase informatsiooni liikumise korraldamine ja haldamine erinevatel tasanditel, olles infolülits ELT SA korraldusmeeskondade, erinevate maakonna organisatsioonide ja peol osalejate vahel.
- Infoliikumise korraldamine osalejate, partnerite, ELT SA vahel seoses koostöölepingu, õppeseminaride, eelproovide ja õppematerjalide jagamisega.
- ELT SA peo registri haldamine, sh kollektiivide nõustamine, maakonna andmete haldamine ja nende õigsuse kontrollimine, eelproovide andmete sisestamine, kollektiivide eelproovide sisestamine
- Eelproovide korraldamine, sh kontsertmeistrite ja tehniliste teenindajate leidmine, eelproovide ruumide leidmine ja kunstilise toimkonna toetamine, eelproovis osalevate kollektiivide kontrollimine ja andmete sisestamine registrisse.

- Maakonna kollektiivide tutvustavate andmete kogumine meediakanalite, sh rongkäigu ning peo ülekannete tarbeks ERRile.
- Vajalike andmete kogumine osalejate akrediteerimiseks ning akrediteeritud osalejatele tunnuste (juhendaja rosetid, käepaelad, majutuskaardid, söögitalongid, jne) jagamine.
- Peo nädala staapide (majutuskohad) komplekteerimine, tegevuste ja kokkulepete sõlmimine, majutuskohade jaotamine.
- Rongkäigu ettevalmistamine.
- Tänuõhtu korraldamine.
- Sisuliste ja finantsiliste kokkuvõtete koostamine.

Kuraatorite toetab tegevuste läbiviimisel maakonna LTP komisjon/koostöökogu.

Kuraatori tasuks on arvestatud 500 € bruto kalendrikuus perioodiks 01.01.22 – 30.11.23.

Eeldatavate kulude aluseks on eelnevad noorte- ja üldpeod. 2023. aastaks kulud täpsustuvad, sest mitmed tegevused on seotud eelproovide mahu ning peole akrediteeritud kollektiivide ja inimeste arvust, samuti koolimajadest, kus peatud Pärnumaa kollektiivid ning staapide koosseisudest.

2022. aastal kaetakse vajaminevad kulud 2021. aasta jäägist, riigieraldistest ja ELT SA poolt laekuvast toetusest. 2023. aasta kulude jaotuse aluseks on KOV elanike arv ning lisaks ELT SA poolt laekuvad eraldised. ELT SA eraldised POL eelarvesse kokku 2022 - 2023. aastal on 8520 €, (millest 650 € 2022. aastal), lisaks laekub 2023. aastal transpordi kompensatsiooni iga akrediteeritud osaleja kohta 12 €, mis kantakse edasi omavalitsustele.

TULEMUS: Pärnumaa identiteet ja ühised väärtused on hoitud on väärikalt tähistanud Eesti Vabariigi sünnipäeva, Pärnumaa vapimärgi saajate ring on täienenud, tänatud ja tunnustatud on erinevate valdkondade eestvedajaid ja parimaid. Maakonna laulu- ja tantsupidude toimumise traditsioon on elujõuline ning üleriigiliste laulu- ja tantsupidude protsess jätkunud ning Pärnumaa on väärikalt esindatud XIII noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Maakonna arendustegevus 224 239 € (I lugemine 224 069 €), muutus tuleneb Kihnu osaluse lisandumisest ja seoses sellega tehtud ümberarvutustest.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

- Arengustrateegia tegevuste elluviimine 8000 €, vähenemine võrreldes 2021. a eelarvega 7600 €. Vähenemine tuleneb sellest, et SAPAI ei olnud seoses piirangutega riigis 2021. a kõiki tegevusi ellu viia ning seetõttu kantakse 2021. a kasutamata jäänud vahendid SAPA eelarves 2022. aastasse ning lisavahendeid vajatakse vähem.

Planeeritud tegevused arendusvaldkonnas:

- ✓ Arendustegevuse peamiseks eesmärgiks on Pärnumaa uuendatud arengustrateegia ja uus tegevuskava aastateks 2022-2026. Strateegia seire ja uute arengustsenaariumite, arengumudeli ja strateegiaplaani koostamine, tegevuskava 2022-2026 koostamine ja uuendamine, heakskiitmine volikogudes.
- ✓ Maakonna statistiline ülevaade, lähteolukorra analüüs. Mõõdikud ja nende täitmise analüüs. Uute mõõdikute väljatöötamine.
- ✓ Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu "Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga" koostamine koostöös RAM REHO-ga.
- ✓ Innovatsioonikatla KOBAR 2.0 projekti koostamine ja rahastamistaotluse esitamine, KOBARa sisutegevuste elluviimine, KOBARa platvormide edendamine.
- ✓ Uuringute lähteülesannete koostamine ja hangete läbiviimine, vastavate projektide juhtimine
- ✓ Vajalike maakondlike tegevuste käivitamine, ühisprojektide ettevalmistamine, seminaride, info- ja teemapäevade korraldamine.

- ✓ Strateegilise ja ruumilise planeerimise komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine, võrgustiku seminaride ja õppereiside korraldamine.
 - ✓ MATA meetme korraldamine maakonna tasandil, uute meetmete läbiviimiseks tingimuste loomine, vastavate komisjonide töö käivitamine.
- TÜ Pärnu Kolledži toetus 120 000 €, indikatiivne summa, mille mahus võidakse rahastada sõlmitavat POL ja TÜ koostöölepet. Maaomavalitsuste panuse suurus sõltub ka Pärnu linna ja Tartu Ülikooli panusest. Finantseerimine on omavalitsuste vahel jaotatud vastavalt elanike arvule.
 - personali- ja majandamiskulud 96 239 € (I lugemine 96 069 €), kaetakse juhataja (65%), arendusjuhi (100%), büroojuhi (80%) ja raamatupidaja (80%) tööjõukulud ning osaliselt nende töötajatega seotud majandamiskulud.

Pärnumaa filmifond 40 000 €

Pärnumaa Filmifondi eesmärgiks on edendada Pärnu maakonnas professionaalset audiovisuaalsete teoste tootmist, luua alus professionaalsele filmitegevusele Pärnumaal läbi audiovisuaalsete õppetegevuste ja -projektide toetamise, tuua Pärnu maakonda investeringuid, reklaamida Pärnu maakonda Eestis ja välismaal.

Pärnumaa Filmifond kaasrahastab nii Eesti- kui välismaa mängu- ja dokumentaalfilme, seriaale, muusikavideosid tuues Pärnumaa filmitegijale ja –vaatajale lähemale.

Rahastuse aluseks on omavalitsuse elanike arv. Loodame, et Pärnumaa Filmifondiga liituvad ka Kihnu vald ning Pärnu linn. Nende kahe omavalitsuse liitumisel suureneb filmifondi maht ning uued liitujad panustavad samadel alustel teistega (st elanike arvu järgi).

Tänase seisuga on Eestis olemas Ida-Viru Filmifond (2021. aasta eelarve 200 000 €), Tartu Filmifond (2021. aasta eelarve 150 000 €) ja Saarte Filmifond (2021. aasta eelarve 22 160 €), lisaks Film Estonia / Eesti Filmi Instituut.

Finantseerimine on jaotatud rahvaarvu põhiselt, finantseerimises ei osale Kihnu vald.

Maakonna turundustegevus 13 117 € (I lugemine 13 052 €), suurenemine võrreldes 2021. a 7253 €. Suurenemine on seotud sellega, et 2020. a KOVide poolt turundustegevuseks eraldatud vahendid olid suures osas kasutamata, kuna SAPAs ei olnud ametis eraldi turundusjuhti. Vahendid suunati edasi 2021. a eelarvesse ning seetõttu oli 2021. a POLi eelarve maht turundustegevuste osas oluliselt väiksem.

EESMÄRK: Toetada turunduse kavandamise ja elluviimisega Pärnumaa konkurentsivõime kasvatamise kõiki fookusvaldkondi

- maakonna turundustegevus 4103 € (I lugemine 4084 €). 2022. aastal keskendutakse maakonna turunduses seni tehtu jätkamisele, kuid tuuakse sisse ka uusi suundi. Senise all mõeldakse pärnumaa.ee ja investinparnu.com veebilehtede haldamist ja arendamist. Maakondliku nähtavust sotsiaalmeedias läbi uudiste, sisuturunduse ja uute visuaalsete (pildid, videod) materjalide (Pärnumaa Facebooki leht). Jätkatakse Pärnumaa ettevõtlike inimeste uudiskirja väljaandmist ja sellele sihtgrupile vajalike koolituste tegemist. Jätkatakse maakondliku koostööd erinevate omavalitsuste kommunikatsiooni ja turundusnimeste vahel. 2021. aastal osalesid kolm omavalitsust koostöös arenduskeskusega üleriiklikul Maal Elamise päeval, mida külastas Pärnumaal umbes 3000 inimest. Sellel teemapäeval soovitakse jätkata ning teemapäeva maakonnas veelgi laiendada. Uue suunana tuuakse sisse ühe lisakampaania kevadel, mille eesmärk Pärnumaal elamise plussidele tähelepanu suunata. Tuua rohkem esile maakonnas toimetavaid ettevõtjaid, kes on innovaatilised, kiirelt kasvavad ja muutunud oma ärimudeleid edukamaks. Rohkem fookust ka noorte ettevõtlikkusele ja

võimalustele Pärnumaal. Tuua rohkem esile Pärnumaa rahvusvahelisust ja siin olevaid võimalusi läbi siin elavate inimeste. Tuuakse värskendust Pärnumaa visuaalsele identiteedile ning antakse läbi uue veebilehe visuaalse näo KOBARa platvormile.

- Majandamiskulud 2423 € (I lugemine 2412 €);
- Tööjõukulud 6591 € (I lugemine 6556 €), omavalitsused katavad 50% kuludest, teine 50% tuleb PATEE projektivahenditest.

Turunduskulude finantseerimine on kõigi omavalitsuste vahel jaotatud vastavalt elanike arvule.

Maakonna haridus 32 500 €

Pärnu Päikese kooli ehituse finantseerimine 61 865 € (I lugemine 63 699 €), tehtud ümberarvutus 2021.a andmete alusel.

EESMÄRK: Andekate noorte arengu toetamine 32 500 € ja õppimisvõimaluste tagamine hariduslike erivajadustega lastele 61 865 €

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on üheks tegevussuunaks (3.2.3.) võimaluste tagamine valikuterohe ja kvaliteetse alus- ja üldhariduse omandamiseks.

Lepingu alusel eraldab Haridus- ja Teadusministeeriumi vahendid ja omavalitsused eraldavad täiendavad vahendid õpilasürituste, õpetajate ja koolijuhtide ainealase ühistegevuse, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täienduskoolituse kulude katmiseks. Haridus- ja Teadusministeeriumi leping ei hõlma Pärnu linna ja selle koole, kuna neil on eraldi leping HTMiga.

Eesmärk ja tegevused haakuvad liidu põhikirjaga ning arengustrateegia tegevuskava punktidega: 3.2.3.18., 3.3.1.10.

TULEMUS: Haridus- ja teadusministeeriumi ja liidu vahelise lepingu tegevused on toimunud. Jätkunud on maakonna aineühenduste töö. Maakonnas on toimunud 40-50 piirkondlikku olümpiaadi ja viktoriini, keskmiselt 20 aineühenduse ühiseid seminare/koolitusi, jätkunud on alushariduse loomepäev, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täiendkoolitusteks eraldatud vahendid on omavalitsuste poolt sihtotstarbeliselt kasutatud ning pedagoogid saanud vajalikud koolitused.

- kulude katmise kaasfinantseerimiseks on maaomavalitsustele arvestatud täiendav toetus (jaotus elanike arvu põhised), kuid kuna 2021. aastal omavalitsuste osa ei kasutatud, siis tõstetakse need vahendid (3500 €) üle 2022. aasta eelarvesse ning omavalitsused täiendavalt panustama ei pea.

Pärnu Päikese Kooli koolihoone ehitamise kaasrahastamine

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punktiga 3.2.3.19.

Pärnu linnavalitsus pöördus 03.05.21 omavalitsuste ja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poole ettepanekuga osaleda Pärnu Päikese Kooli koolihoone ehitamises kogusummaga 296 581 € ning omavalitsustel rahastada elanike arvu põhised. Ettepanekut arutati POL sotsiaal- ja hariduskomisjonis ning 28.05.21 üldkogu istungil. Üldkogu otsustas 28.05.21 kaasfinantseerida Pärnu Päikese Kooli koolihoone ehitamist järgnevatel tingimustel:

1. Rahastamine näha ette 2022. eelarve aastal.
2. Jaotada puuduolev kaasfinantseering kolme õppeaasta keskmise kasutuse põhised või kasutamise puudumisel vähemalt jaotises välja toodud väiksemasis kasutuse mahu.
3. Rahastusega tagatakse õpilaskohad koolis vähemalt rahastatud kohtade ulatuses.

Lähtudes Pärnu Linnavalitsuse 07.12.2021 kirjast on tehtud finantseerimise ümberarvutus, arvestuse aluseks võetud nelja (2018/2019 – 2021/2022) õppeaasta keskmine kasutus.

Tabel 1. Rahastuse jagunemine

Omavalitsus	Keskmine õpilaste arv	Osakaal	Summa
Pärnu linn	34,25	75,69%	223 089
Tori vald	4,75	10,50%	30 946
Saarde vald	1,00	2,21%	6 514
Lääneranna vald	1,25	2,76%	8 135
Põhja-Pärnumaa vald	2,25	4,97%	14 649
Häädemeeste vald	0,00	0,00%	1 621
Paide linn	0,75	1,66%	4 893
Kehtna vald	0,75	1,66%	4 893
Mulgi vald	0,25	0,55%	1 621
KOKKU	45,25	100%	296 361

Maakonna kultuuritegevus 33 822 €

EESMÄRK: Mitmekülgne kultuurielu

Maakonnal tuleb lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks mitmekülgne kultuurielu, tugev ja hoitud identiteet ning maakonna kultuuripärand ja selle säilimine.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava eesmärgi 3.6. „Mitmekülgne kultuurielu“ punktidega: 3.6.1.13., 3.6.1.14., 3.6.1.15., 3.6.1.16., 3.6.2.6., 3.6.2.7., 3.6.3.2.

Lisaks maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on: 1) maakonna kultuuripoliitika kujundamine ja elluviimine ning maakondlike arengustrateegiate ja teiste maakonna või regiooni arengueeldusi loovate kultuurivaldkonna kavade väljatöötamine, täiustamine ja elluviimine; 2) üleriigiliste laulu- ja tantsupidude maakondliku komisjoni töö korraldamine; 3) koostöö korraldamine kohaliku omavalitsuse üksuste, erinevate kultuuriasutuste ning -organisatsioonide, koolide ja teiste institutsioonidega; 4) maakonna kultuurialase ühistevõtte koordineerimine ja korraldamine; 5) maakonna ja kohaliku identiteedi teadvustamine ning kultuuriajaloolise eripära ja järjepidevuse säilitamine ning kaitsmine; 6) maakonna kultuurisituatsiooni analüüs ja arenguprotsessidele hinnangu andmine; 7) kohalike omavalitsuste ja nende allasutuste, koolide ja teiste institutsioonide nõustamine kultuurivaldkonda kuuluvates küsimustes; 8) kultuuriteabe kogumise korraldamine, analüüsimine, vahendamine ja levitamine.

TULEMUS: Maakonnas on esindatud võimalikult lai skaala erinevaid kultuurivaldkondi ja tegevusi. Toimunud on erinevad maakondlikud kultuurisündmused, üleriigilise laulu- ja tantsupeo protsessi jätkusuutlikkus on tagatud, maakondlike laulu- ja tantsupidude traditsioon on jätkunud. Projektide kaudu on toetatud spordi- ja kultuurisündmusi, mille kaudu saavad osa erinevad sihtgrupid. MAROLE pandud kohustused on täidetud mahus, mis on kokkulepitud liidu kultuurikomisjonis ning mida koostöös omavalitsuste kultuurivaldkonna inimestega on suudetud ellu viia. Pärnumaa Rahvakultuuri taotleb majandamiskulude katmiseks summas 500 €. Sündmuste fondist tehakse eraldised konkreetsetele maakondlikele sündmustele kultuurikomisjoni otsuse alusel esitatud projektitaotluste põhjal. Projektide esitamise võimalusest teavitatakse e-kanalite vahendusel, projektitaotlused esitatakse kinnitatud vormil. Toetuse saanud taotlejatega sõlmitakse toetuse kasutamise lepingud, mis sisaldavad ka aruandekohustust.

Maakonna sporditegevus 48 239 €

EESMÄRK: Aktiivne tegelemine liikumisharrastustega ja tulemuslik sporditöö

- Pärnumaa Spordiliidu taotlus maaomavalitsustele on summas 21 136 (2021. a 18 860 €), mis sisaldab töjõukulusi, majanduskulusi, uue arengukava koostamist, spordiürituste läbiviimisega seonduvaid kulusi. Lisaks taotletakse Pärnu linnalt 10 760 €. Maaomavalitsuste osa on jaotatud vastavalt elanike arvule.
- Pärnumaa Koolisport on esitanud taotluse summas 23 570 (2021. a 22 000 €), mis sisaldab töjõukulu, õpilaste võistluste korralduskulu ning administreerimis- ja ruumide ülalpidamiskulu. Eelarve projektis kajastatud toetuse finantseerimine on jagatud maaomavalitsuste vahel õpilaste arvu põhisel. Alates 01.01.2020 on maakoolide sporditegevus Pärnu linna spordikooli koosseisus, maaomavalitsused rahastavad koolispordi tegevusi läbi POLi eelarve ning POL sõlmib Pärnu Spordikooliga lepingu. Seoses koolispordile eraldatud 2021. a vahendite jäägiga on KOVide osalus 2022. a 15 870 € ja 7700 € kaetakse eelmise aasta jäägi arvelt.
- Jõulumäe Tervisespordikeskus kasutab toetus kunstlume tootmiseks. Jõulumäe Tervisespordikeskus on esitanud taotluse summas 3533 on 2021. tasemel, maaomavalitsuste poolt finantseerimine on jaotatud elanike arvu põhisel.

Väliskoostöö 23 246 € (I lugemine 20 800 €), lisandunud on 2021.a eelarveliste vahendite jääk.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Eesmärk haakub Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaliste eesmärkidega ning arengustrategia eesmärgiga 3.1. Lisaks on MARO üheks ülesandeks sõpruspiirkondadega koostöö edendamine.

Pärnu maakond omab pikaajaseid suhteid Buskerudi maakonnaga Norras (aastal 2019 projekt kaasavast haridusest, 2021. aastal projekt „Sotsiaalne sidusus kui heaolu alus“). Norras toimunud haldusreformi järgselt taaselustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. (Viken on uus Buskerudi, Akershudi ja Östfoldi maakondade liitumisel tekkinud maakond) ning 2022. aastal on oodata Vikeni delegatsiooni külaskäiku Pärnumaale. Lisaks otsustas üldkogu 2019. aastal luua sõprussuhted St Mary maakonnaga Marylandis, kuid tulenevalt COVID-19 piirangutest ei ole delegatsioonide visiite veel toimunud. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest temadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus (otse SAPA eelarvesse) summas 34 200 € ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks 19 000 €.

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest temadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus 176 980 € (I lugemine 169 730 €), suurenemine võrreldes I lugemisega 7250 €. Suurenemise põhjustab 2021. a jääkide lisandumine ning laste ja noorte vaimse tervise keskuse toetus arvestuspõhimõte. Taotluse summa jagatakse omavalitsuste vahel eelmise aasta kasutuse põhisel. I lugemisel oli jagamise aluseks võetud kasutus perioodil 01.01-30.09.2021, II lugemiseks on arvestuse aluseks võetud terve 2021. a teenuse kasutus. Kuna linna kasutus on vähenenud ja maaomavalitsuste kasutus suurenenud, suurenes POLi kulude eelarve.

EESMÄRK: Tervisedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

- Tervise Arengu Instituudi (TAI) ja kogukondliku turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku tervisedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks, eraldi 28 000 €, kogukondlikud turvalisuse projektid 13 500 €, elanikkonna kriisideks valmisoleku edendamine 10 500 € (I lugemine 6750 €, lisandunud 2021.a jääk) lisaks rahvatervise ja turvalisuse spetsialisti tööjõukulu (100%) ning majandamiskulu.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks tervisedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 3.4.1.1., 3.4.1.2., 3.4.1.3., 3.4.1.4., 3.4.1.11., 3.4.4.1., 3.7.1.1., 3.7.2.6., 3.7.2.7., 3.7.2.8., 3.7.2.9, 3.7.2.12., 3.7.2.14., 3.7.2.14. ning Pärnumaa tervise- ja heoluprofiiliga.

Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

- 1) analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüsi, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.
- 2) korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.
- 3) koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja heoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.
- 4) valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.
- 5) juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse teemade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimendamises.
- 6) osaleda valdkonna riiklikes võrgustikes, koostöös asjaomaste riigiasutustega koordineerida.

- Laste ja noorte vaimse tervise keskuse on esitanud taotluse kogumahu (sh Pärnu linn) 194 912 € (2021. a 175 100 €) laste ja noorukite vaimse tervise teenuse arendamiseks ja edendamiseks, teenuse kättesaadavuse parandamiseks regionaalsel tasandil, võikustikutöö arendamiseks, koolituste läbiviimiseks, laste ja noortega kokku puutuvate spetsialistide pädevuse ja üldise teadlikkuse tõstmiseks vaimse tervise probleemidest ning koostöö arendamiseks sotsiaal-, haridus- ja meditsiinivaldkonna vahel.

Omavalitsused finantseerivad tegevusi, mis ei kuulu Haigekassa poolt rahastamisele.

Tegevuste samas mahus jätkamiseks 2022. aastal on vajalik toetuse kasv summas 9581 €. Suurendatud mahus teenuste jätkamiseks on taotlus lisasummale 48 454 €. Lisatoetuse eest soovetakse: Lisa individuaalsed loovteraapiateenused 1,0 ametikoha ulatuses, võimaldab 900-930 lisaseansi aastas ja lisa pereteraapia 0,5 ametikoha ulatuses, võimaldab 200-230 lisaseansi aastas. 2022. a eelarve projektis on arvestatud täismahus taotlusega, finantseerimine jaotatud KOVide vahel 2021. aasta teenuse kasutamise järgi ning eelarves on arvestatud ainult maaomavalitsuste summadega.

POLile on Laste ja noorte vaimse tervise keskuse toetuseks raha eraldatud regionaalsetest investeeringutest 10 000 €.

Tabel 2. Rahastuse jagunemine

Periood 01.01-31.12.2021				
	koos lisa- rahastusega	tegevus- kulude katmine	tk	osakaal %
Pärnu	108 321	81 394	324	55,6%
Häädemeeste	10 364	7 788	31	5,3%
Lääneranna	6 352	4 773	19	3,3%
Põhja-Pärnumaa	16 048	12 058	48	8,2%
Saarde	14 042	10 551	42	7,2%
Tori	39 116	29 392	117	20,1%
Kihnu	669	502	2	0,3%
KOKKU	194 912	146 458	583	100,0%
Tegevuskulud	146 458			
Lisarahastus	48 454			
KOKKU taotlus	194 912			

Arengufond ja Euroopa Liidu projektide omaosalus 18 518 € (I lugemine 25 188 €)

Eelarve vähenemine on tingitud PATEE projekti lisataotluse rahastusest. I lugemisel oli arvestatud eelarvesse kogu projekti omafinantseering, II lugemisel on eelarvesse arvestatud ainult 2022. a finantseering.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Käimasolevate ja uute projektide omafinantseeringud. Finantseerimises osalevad kõik omavalitsused Rahastus jaotatud elanike arvu põhisedelt.

Tabel 3. Projektid ja omafinantseeringu summad

EL projektide omaosalus ja investeeringud 2022. aasta				
Projekti nimi	Algus	Lõpp	Summa	Taotleja
PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"	jaanuar 2020	august 2023	9 158	Pärnumaa Arenduskeskus SA
PATEE lisataotlus	jaanuar 2022	august 2023	9 360	Pärnumaa Arenduskeskus SA
KOKKU	x	x	18 518	x

Tabel 4. Rahastuse jagunemine

Arengefond: projektide omaosalused 2022				
Omavalitsus	Rahvaarv 01.01.21	PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"	PATEE lisataotlus 2022	KOKKU
Häädemeeste	4 909	1 269	1 323	2 592
Lääneranna	5 236	1 354	1 412	2 766
Põhja-Pärnumaa	8 092	2 092	2 182	4 274
Saarde	4 492	1 161	1 211	2 372
Tori	11 989	3 100	3 232	6 332
Kihnu	703	182	0	182
Pärnu	51 334	13 272	13 840	27 112
KOKKU	86 755	22 430	23 200	45 630

Tegevused PATEE lisataotluse projektivahenditest:

Ettevõtluskeskkonna arendustegevused:

- Ringmajanduse ning toote ja teenuse disaini teemalised koolituseprogrammid ja õppereisid (Rootsi, Läti). Tulemus: Lisandväärtuse kasv 8%.
- Videod Pärnumaa omavalitsustest kui ka üleüldine video kogu Pärnumaast. 2022. aastal on soov tuua fookusesse rohkem avalikke teenuseid, huvitavaid majasid ja võimalusi, mida Pärnumaa siinsetele inimestele saab pakkuda. Pärnumaa fotopanga täiustamine piltidega maa pealt.
- Tehnopoly mentorprogramm 2021. sügisel alustanud ja 2022. sügisel alustavatele inkubantidele. Häkatonid ettevõtlusaktiivsuse ärgitamiseks, eelinkubatsiooni programm. Turunduskampaaniad ja -üritused. Tulemus: Inkubatsiooniprogrammi on lõpetanud 7 ettevõtet ja alustanud 10 uut ettevõtet.

Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe arendamine:

- Koolitused, õppe- ja kontaktreisid ning ettevõtete külastused õpilastele ja õpetajatele. Mini- ja õpilasfirmade koolitusprogramm, laadad ja võistlused, mentorite kaasamine. Tulemus: Ettevõtlikkusõppe rakendatud 23 koolis.

Innovatsiooniplatvormi KOBAR allprogrammi Rohekobar käivitamine:

- Rohekobara eksperdi/kogukonnajuhi palkamine.
- Ettevõtetele pakutavad rohepöörde temaatilised infopäevad.
- Sektoriteülese maakondliku roheleppe loomise eesmärgiga tegevused: informeerimine, koosloome – ettevõtlus- ja vabasektori kaasamine.
- Konkreetsele ettevõttele ressursi-/energiasäästu alaste konsultatsioonida andmine või konsultandi leidmine/kaasamine (konsultandi tasu).
- Rohepöörde rakendajate kogukonna loomele suunatud tegevused: vastavate infokanalite loomine ja haldamine, parima praktika jagamine eri koostööformaatides, ideekonkursside, disainsprintide, häkatonide jne vormis rohe/innovatsiooniideede ja rakenduste loome ja jagamine.

Pärnumaa Ettevõtlusinkubaatori Programmi laiendamine:

- Tänapäevases inkubaatori programmis olevad tegevused -koolitus, mentortugi, töökeskkonna kasutamise võimalus, mis annavad võimaluse võtta inkubatsiooni rohkem ettevõtteid.

Ettevõtluse mitmekesistamist soodustav, era- ja avaliku sektori koostöös IT- ja tehnoloogiaalase ning ettevõtjate vajadustele vastava täiendõppeprogrammi (koolituse) väljatöötamine ja käivitamine (või sarnase algatuse laiendamine Pärnumaale ning Pärnumaa ettevõtjatele sobivaks kohandamine):

- IT- ja tehnoloogiaalase täiendõppe maakondliku mudeli ja rakendusmehhanismi väljatöötamine.
- Ettevõtete spetsiifilise tööjõuvajaduse väljaselgitamine ja prognoosimine.
- Valdkonna parimate praktikate uurimine ja analüüs.
- Väljatöötatud mudeli praktilise elluviimise tegevused.
- Vastava eksperdi/projektijuhi palkamine.

Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA) 10 895 (I lugemine 10 858 €). Muutus tingitud ümberarvutusel elanike arvu muutusest ja Kihnu valla toetuse lisandumisest.

EESMÄRK: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine ning kestlik ja koostöövõimeline ettevõtluskeskkond

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava:

- punkt 1.1.3.10 „Pärnumaa ettevõtlusnädala korraldamine ettevõtlusteadlikkuse suurendamiseks, ettevõtliku eluhoiaku arendamiseks ja ettevõtlusega tegelejate tunnustamiseks“;
- tegevussuund 1.1.2. „Ettevõtlusalase koostöövõrgustiku tugevdamine“;
- tegevussuund 1.3.1. „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine“, 1.3.2. „Õpilaste ja tudengite karjääriplaneerimise sidumine maakonna ettevõtlus- ja töövõimalustega“

Tegevused ja eesmärgid:

- Ettevõtlusnädal, Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev 4860 €. Eesmärk: Propageerida ettevõtlikkust ja ettevõtlust. Pärnumaa noorte inspiratsioonipäeval toimuvad inspiratsioonitund, erinevad töötoad ning Ettevõtliku kooli edulugude tutvustamine ja tunnustamine. Inspiratsioonipäevast võtab üle 500 noore Pärnu linna ja maakonna koolidest.
- Pärnumaa naisettevõtjatele ürituste korraldamine 2035 €. Eesmärk: Naisettevõtjate inspireerimine ettevõtlusega tegelemiseks üle maakonna, kogemustlugude vahetamine, visiividid teiste omavalitsuste ettevõtjate juurde. Võrgustikus ca 500 liiget. Kasusaajate arv: kuni 20 ettevõtjat ühel üritusel, kokku kuni 6 üritust. Üritustel omafinantseering ettevõtjate poolt 10%.
- Noorte ettevõtlikkus 4000 €. Eesmärk: Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe edendamine (sh Ettevõtlik kool). Tegevused: Ettevõtliku kooli maakondliku ja üle-eestilise edulugude konkursi korraldamine; Ettevõtliku kooli maakondliku edulugude konkursi tunnustusürituse korraldamine; Ettevõtliku kooli Haridusfestivali korraldamine ja Pärnumaa koolidega festivalil osalemine; laatade, võistluste, seminaride, õppereiside ja koolituste korraldamine; tehnoloogiapäevade korraldamine, õpilasfirmade laatade korraldamine.

Vabaihenduste tegevus 10 008 € (I lugemine 10 005 €)

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava tegevussuund 3.9.1. „Majanduslikult kestlik kodanikuühiskond“.

Sisaldab koostööpäevade ja ürituste korraldamist kogukondades (608 €) ja KOP rakenduskulusid 9400 €.

Tegevused: töötoad, koolitused MTÜ-dele, et saavutada KOBAR eesmärke, valmistuda uue perioodi projekte ellu viima. MTÜ-de uuring, kogukondade kaardistamine, uuringutulemuste tutvustamine valdades. Finantseerimine on KOVide vahel jaotatud elanike arvu põhisel.

Varjupaikade MTÜ 99 040 € (I lugemine 94 042 €), eelarve suurenemine tingitud elektri hinna tõusust.

EESMÄRK: Kohalike omavalitsuste ühistegevus

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punkt 3.1.1.14 „Teenuste arendamine halduspiiride üleselt“.

Omavalitsuste toetus püsikulude katmiseks, finantseerimine on hetkel jaotatud 2021. aasta üheksa kuu (jaanuar – september) teenuse kasutamise põhisel. 2022. aasta algul eelarve II lugemiseks on arvestuse aluseks kogu 2021. aasta kasutus. Varjupaikade MTÜ ja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu vahel on 01.05.21 sõlmitud operaatori teenuse leping, kehtivusega kuni 31.12.22. Lepingu järgselt on igakuine valmisoleku tasu summas 6920 €, millele lisanduvad elekter ja vesi. Aasta kulud:

- Operaatoriteenus 83 040 €
- Elektrikulu 15 000 € (I lugemine 10 000 €)
- Veekulu 1000 €

Tabel 5. Teenuse kasutamise osakaal

KOV	2021. a tegelik kasutus (loomade arv)	Osakaal	summa 2022 eelarves
Häädemeeste	80	11%	10 635
Lääneranna	144	19%	19 143
Põhja-Pärnumaa	114	15%	15 155
Saarde	38	5%	5 053
Tori	122	16%	16 219
Pärnu	247	33%	32 835
KOKKU	745	100%	99 040

Loomade varjupaiga rajamine kokku 1 137 956 €, sh KOVide osalus 543 744 € ja MATA meetmest taotletav toetus 594 212 €

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punkt 3.1.1.15 “Pärnumaa kodutute loomade varjupaiga ehitus“.

Finantseerimine omavalitsuste poolt on eelnevalt kokku lepitud ja arvestatud järgnevalt: 50% elanike arvu (seisuga 01.01.2020) ja 50% teenuse osakaalu järgi (2019. aasta alusel).

II OSA – POL administreerimiskulud ning koolituste ja seminaride korraldamise kulud, kokku summas 174 567 € (I lugemine 171 035 €). Kulude suurenemine 3532 € on kirjeldatud üldkogu ja büroo kulude osas.

EESMÄRK: POL põhikirja ja lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine, üldkogu ja büroo tõrgeteta toimimine

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on oluliseks märksõnaks tugevad kohalikud omavalitsused ja koostöö.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 3.1.1.1., 3.1.1.2., 3.1.1.3., 3.1.1.4., 3.1.1.9., 3.1.1.12., 3.1.1.14., 3.2.1.8., 3.4.1.11.

Lisaks arengustrateegiale, volikogude poolt ühiseks täitmiseks delegeeritud ülesannetele on Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaline eesmärk Eesti Vabariigi kehtiva seadusandluse ja käesoleva põhikirja kohaselt kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine, esindamine, ühistegevuse kaudu maakonna ühtlase, tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu toetamine, maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine, demokraatliku otsustamisprotsessi laiendamine, maakonna ja oma liikmete esindamine, koostöö arendamine, info ja kogemuste vahetamine, oma liikmete ühiste huvide ja õiguste kaitsmine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine ning seaduse või lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine.

Pärnumaa kuue kohaliku omavalitsuse volikogud on omavalitsusüksuste ühiselt täidetavad ülesanded (maakonna arengu kavandamine ja selle elluviimine, rahvatervise ja siseturvalisuse valdkond, maakonna kultuurikorraldus, maakonna sümbolid) delegeerinud täitmiseks Pärnumaa Omavalitsuste Liidule.

Haridus- ja teadusministeeriumi lepingu alusel toimub liidu kaudu maakonna (v.a Pärnu linn) aineühenduste tegevuste ja õpilaste võistluste (viktoriinid, olümpiaadid) koordineerimine ja rahastamine.

Põhikirjaliste ja lepinguliste kohustuste täitmiseks on vajalik üldkogu ning büroo olemasolu.

TULEMUS: Põhikirjalised ja lepingulised kohustused on täidetud.

Üldkogu kulud kokku on 47 092 € (I lugemine 45 496 €), suurenemise põhjus 14.12.2021 üldkogu otsus määrata üldkogu esimehe hüvitiseks 600 € kuus (eelnevalt eelarves 500 € kuus).

Personalikuludeks on planeeritud 38 092 € (I lugemine 36 496 €). Personalikulud koosnevad: üldkogu esimehe ja aseesimehe brutotasu, vastavalt 600 € ja 500 € kuus, komisjonide esimeeste brutotasuks on arvestatud à 100 € kuus ning eelarves on arvestatud kümne komisjoniga (2021. a 30 € ühe koosoleku juhtimise eest) ja KOP hindamiskomisjoni (5 liiget) brutotasud 6 € ühe projekti hindamise eest.

Majandamiskulud 9000 € - üldkogu istungite, valitsusjuhtide kogu, erinevate nõukogude (nt turvalisus) ja komisjonide koosolekute ning seminaride (sh kevad- ja augustiseminar) kulud, Pärnumaa vapimärkide ja sümboolikaga (lipp jne) seotud kulud. Üldkogu majandamiskulusid on suurendatud võimaliku POL juubeli tähistamisega (POL asutati 22.01.1992, seega täitub 2022. aastal POLil 30 aastat).

Büroo kulud kokku 102 495 € (I lugemine 101 459 €). Eelarve suurenemine võrreldes I lugemisega 1036 € tuleb 2021. a eelarve jääkide arvelt. Personali kulu sisaldab lisaks sekretäri ja sisekontrolli nõuniku töötasule ka kliima- ja energiakava projektijuhi tasu ning laulu- ja tantsupeo kuraatori tasu. Kuraatori tööülesanded on kirjas seletuskirja leheküljel 4-5. Täpne kulude jaotus ning finantseerimisallikad on toodud eelarve tabelis.

Seminaride ja koolituste kulud summas 24 980 € (I lugemine 24 080 €), lisandunud 2021. a eelarve jääk. Kulud koosnevad ühiskoolituste kuludest summas 4980 € ja osamaksetega koolituste kuludest (20 000€). Osamaksetega koolituste eest tasutakse arve alusel ja tulud kajastuvad eelarve projekti real „tulud majandustegevusest“ samas summas.

Seletuskirja koostasid:

Kristel Ernits, sekretär

Kaire Piiraja, raamatupidaja

04.02.2022

Kasutatud lühendid:

ED	üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni võrgustik, millel on üle 500 Europe Direct teabekeskust, Eestis on 8 Europe Direct teabekeskust ja üks nendest SA Pärnumaa Arenduskeskuses
ELT SA	Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA
ERR	Eesti Rahvusringhääling
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KIK	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA
KOBAR	Pärnumaa Arenduskeskuse, Pärnu linna ja Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži koostööprojekt, millega koondatakse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator ja Arenduskeskus ühisesse tegevusruumi
KOP	kohaliku omaalgatuse programm
KOV	kohalik omavalitsus
LTP	laulu- ja tantsupidu
MARO	maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)
MATA	maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede
MTÜ	mittetulundusühing
PATEE	programm "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"
PMN	Põhjamaade Ministrite Nõukogu
POL	Pärnumaa Omavalitsuste Liit
RAM REHO	Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakond
SAPA	SA Pärnumaa Arenduskeskus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TÜ	Tartu Ülikool